

anklagade utanför dessa deras anhängare. Också de fördes som de förra under rubriken kättare, hæretiker.

Resultatet av ransakningen med de av Gustaf Trolle anklagade utföll i enlighet härmed. Sententian har orden, att ehuru de i klagoskriften anförda kätterska ogärningarna »vore nog uppenbarlige utav sig själva, så att var man dem visste, vorde de då likväl därutöver klarligen beviste med deras egen bekännelse och framburne brev». Det ligger häri på en gång brottets och notorietetens klarläggande, inte endast en »notorietas facti», utan även en »notorietas iuris» på grund såväl av »confessio» som »probatio».

Det torde vara svårt att överdriva den betydelse, som framläggandet av 1517 års brev haft. Brevet har, om också på annat sätt än Paludan-Müller menade det, varit utslagsgivande för processen och därmed för Stockholms blodbad. Förhållandet skulle till full evidens framstå i det följande.

Efter brottets och notorietetens klarläggande var tiden inne för domsrättens utövande. Den tredje akten av dramat begynte. Den utspelades dagen efter, den 8 november.

Det var överallt sedan långt tillbaka, utan att invändning restes, erkänt, att kätterimål hörde under den andliga domsrätten. De världsliga myndigheterna inrymde detta öppet och villigt. Ordinärt utövades domsrätten av diöcesanbiskopen, och hans allmänna kompetens kvarstod, även efter det att speciella påvliga inkvisitorer brukade utsändas¹. Enligt Lucius III:s edikt 1184 utövar biskopen domsrätten med råd av sina klerker. I händelse av vakans dömer klerkerna själva, om lämpligt med råd av biskoparna i närliggande diöceser². Att delegation, domsmaktens överflyttning även på andra, här som annars kunde äga rum, är självfallet.

På kallelse av konungen sammanträdde dagen efter ransakningen, torsdagen den 8 november, en andlig domstol på Stockholms slott. I denna tog tre svenska biskopar,

¹ c. 17. in VI:to. de hæret. V. 2; c. 1 in Extr. comm. de hæret. V. 3; c. 1 § 1. in Clem. de hæret. V. 3. Jmfr Hinschius, V, 311.

² c. 9. de hæret. V. 7.